

Ese de dóue ori in septemana:
Joi-a si Duminec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
diometate de anu . . . 3 fl. v. a.
patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Roman'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
diometate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactin'ei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei orifici contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a o 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiunilor se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Sibiu, la 20 Oct. 1874.

Dela congresulu electivu.

On. publicu cetitoriu alu „Luminei“ cu sete va fi asteptandu reporturi despre lucrurile de mare insemnate pentru poporul romanu si in specie pentru biserica dreptmaritória din provinci'a nóstra metropolitana, cari cu midilocirea autonomiei nóstre bisericesci sunt puse in curgere naintea congresului nostru metropolitanu; drept-aceea cugetu a face unu servitiu placutu cetitoriloru DVóstre, candu prin sirele aceste vinu a comunicá mómintele mai interesate peste cari a trecutu congresulu pana acuma, descoperindu-mi deodata dorinti'a, ca si cele ce voru decurge peste intrég'a sessiune, se vi le aducu la cunoscintia.*)

Congresulu dupa tóte formalitatile prescrise s'a deschisu la 15 Oct. prin P. S. Sa parintele Eppu alu Caransebesiului Ioanu Popasu, ca celu mai betranu archiereu din provinci'a metropolitana. Deputatii congresuali impartindu-se in 3 sectiuni verificatórie, fia-care diecesa formandu o sectiune de sine, — aradanii au verificatu pre caransebesieni, acesti'a pre archidiecesani si cesti din urma pre aradani. Prin acésta impartire îndata la inceputu s'au observatu incordările intre deputati, facendu-si caransebesienii scrupuli peste scrupuli intru verificarea archidiecesaniloru, de unde a urmatu, ca mai jumetate dintre sibieni s'au relegatu la comisiunea verificatória, carea s'a alesu la 16 Oct. in siedinti'a constituante.

In acésta siedintia s'au alesu de notari urmatorii deputati: protopr. I. Popescu, Dr. Bocia, si Candrea din archidiecesa, protop. C. Gurbanu, M. B. Stanescu si P. Rotariu din dieces'a Aradului, protopr. Andreeviciu, I. Ioanasiu si I. Vartolomeu din dieces'a Caransebesiului. —

Desbaterile din siedintiele urmatórie a fostu numai verificarile alegeriloru dificultate, in firulu caror'a cu multa parere de reu trebuie se constatezu, ca spiritulu de partida, ce a predomnit discusiunile, a provocatu indignatiune chiaru — in cei nepreocupati, ba la unu locu ajunsu tréb'a, de o parte suspicioná pre ceea-lalta cu falsificarea unui actu de alegere — pe cale rusinósa, pana candu dupa o desbatere de o dia in siedintia secreta si publica, totu lucrulu s'a deveditu de ridiculosu, éra actele intru tóte corecte si autentice.

Verificarile s'au terminatu in siedinti'a de ieri (Sambata) si asia de abia pe astadi a venitu rondulu la actulu alegeri de metropolitu.

Intr'aceea conferintiele nu mai incetau; la inceputu s'au tienutu vr'o dóue comune, inse comuniunea fú numai ilusorica, càci numai decátu se desvoltara dóue partide, un'a a ardeleniloru — pentru par. Archimandritu Pope'a, alt'a sub conducerea matadoriloru nostri din tóte partile metropoliei — pentru par. Eppu Popasu. — Ce va se in-

*) Ne vei deobligá fórté déca, necrutiandu-ti ustenelele, in interesulu publiculu nostru, ni vei comunicá cele pestrecute in Congresu. Red.

semne acést'a, cu mintea mea nu pricepu; cum de par. Eppu alu Caransebesiului deodata devine a fi imbraciatu de catra toti cei ce numai ieri — alaltieri éra combatu si criticatu in diurnalistica si in giururi private, éra par. archimandritu Pope'a, celu cunoscutu naintea romaniloru de pretotindinea — de unu barbatu emininte, cu moralu nepetatu, inzestratu cu invetiatura adunca, ca pucini, ba potemu dice — nimeni altulu din intregu clerulu nostru, — de odata se devina odiu si despiciare chiar naintea barbatiloru, pre cari de altmintrea ni-ar placé a ii stimá de fruntasi ai nostri, iubitori de morala.

Din desele conferari a resultatu si unu feliu de programa pentru cei cari au subscris'o, ca adeca se se apere autonomi'a bisericesca in tóte directiunile si se se pasiésca solidariu in contra reactiunei. La program'a acést'a am vediutu subscrise numele unoru barbati fruntasi ai nostri langa alu altor'a pana acuma nu pré laudati ba chiar inuegriti de diurnalistic'a nóstra. Ne-amu bucurá din inima déca acést'a impacuire ar durá peste mai indelungatu timpu.

In diu'a de 20 Oct. in mic'a biserica din cetatea Sibiiului de timpuriu erau indesati deputatii si publiculu curiosu; la 11 óre se incepù siedinti'a cu autenticarea protocolului din siedinti'a antecedente. P. S. Sa par. Eppu Ioanu Popasu aduce la cunoscintia, ca consistoriulu mitropolitanu — in urmarea renunsierei P. Sale — conducerea actului de alegere a incredintiat'o P. S. Sale dlui Eppu alu Aradului Mironu Romanulu ca comisariu consistorialu substituitu, deci P. S. Sa invitatu de o deputatiune numai de càtu sosesece intre strigari de „se traiésca“ in biserica si ocupandu loculu presidialu, dispune pentru cele de lipsa la actulu alegeri; constatandu-se ca dintre deputatii presinti, archidiecesanii suntu cu trei-insi mai multi decátu aradanii si caransebesienii la olalta, pentru sustinerea paritáti prescise in statutulu org. prin sórté s'a scosu din urna numele dloru Dr. Nemesiu, Almasianu si Patitia, cari se oprescu dela votare, si asia s'au admisu 53 votanti din archidiecesa, si totu atáti'a din diecesele sufragane.

Comisiunea scrutinatoria s'a alesu in persónele dd-loru N. Ratiu, Ant. Mocioni si P. Cosma; deci punendu-se la cale votarea, fia-care deputatu indreptatitu se poftesce dupa nume a pune siedul'a in urna, si resultatulu este, ca pentru par. Eppu Popasu au votatu 64, pentru par. Archimandritu Pope'a 40, pentru par. Eppu Romanulu 1. si o siedula s'a datu alba, — deci P. S. Sa comisariulu consistorialu substituitu enunsiandu resultatulu, dechiera pre P. S. Sa Eppulu Ioanu Popasu ca alesu de AEppu si Metropolitu alu romaniloru gr. or. din Ungari'a Transilvania *). Dupa acestea se alege deputatiunea, carea se substérna Mai. Sale actulu de alegere — in personele deputatoru Ioanu Metianu, protopr. Andreeviciu,

*) Dupa cum se dá cu socotéla, intro cele 40 voturi pentru par. Pope'a 5 suntu din dieces'a Aradului si 1 din dieces'a Caransebesiului. Cpres.

Iacobu Bologa, I. Branu de Leméni, Dr. Vasiciu si Elia Floca.

Actulu de alegere terminandu-se, nou alesulu Mitropolitu impartasindu-ni binecuvântarea archiepiscopéscă, ne asecura despre banele sale intentiuni, că adevă, se va îngriji de buna-starea preotiloru si a poporului, va nisui a întări radecinele autonomiei, va curăți biseric'a de spini si maracini, va calcă in urm'a marelui seu antecesoru Siaguna et. si urmatu de binecuvântările celoru presinti, insocitu de par. Eppu alu Aradului — se indepartéza din biserică, éra deputatii congresuali numai decâtu i-se presentara in resiedintia, pentru a-si descoperi omagieles naintea P. S. Sale.

Cu aceste se termină actulu mare alu alegerei de mitropolitu. Dare-ar bunulu Ddieu ca in noulu capu alu provinciei năstre mitropolitane se potemu stimă pre unu adevératu si demnu urmatoriu alu nemuritoriului Siagun'a.

Gregoriu.

Cuventarea

parintelui episcopu alu Caransebesiului *Ioanu Popasu*, tienuta la deschidere Congresului electoralu din ¹⁵/₂₀ Octobre a. c.

Venerabilu Congresu! Multu Stimatiloru Domni deputati si mireni!

„Mari si minunate suntu lucrurile, ce le faci tu Dămne Dumnedieulu năstru in midiloculu năstru, si la gândurile tale nu este nimenea, cine sê se asemene tie. Asia striga proroculu Davidu in cantarea sa a 29-a.“

N'a trecutulu multu preste unu anu de dile, de candu noi ne-amu fostu adunatu in acésta s. biserică, pentru ca se întregimu scaunulu archiepiscopescu si metropolitanu alu Romaniloru dreptmaritori din Ungari'a si Transilvani'a, devenitu vacantu prin mórtea mai tempuriă, de cum aseceptamu noi, a Marelui si neuitatului nostru Archiepiscopu si Mitropolitu Andreiu si éta-ne astadi éra strinsi aci pentru ca se întreprindemu o nouă alegere a capului Archidiecesei si Mitropoliei năstre.

Precum ve este cunoscutu, urmatoriulu nemuritoriulu nostru Archipastoriu *Andreiu*, Escelenti'a Sa fostulu nostru Archiepiscopu si Mitropolitu *Procopiu Ivacicovicu*, fu alesu prin congresulu bisericescu serbescu de Mitropolitu alu Serbiloru, si întaritu in acést'a demnitate prin preinalt'a resolutiune regéscă din 6 Augustu a. c. dupa ce Escelenti'a Sa, la provocarea Inaltului Ministeriu reg. unghurescu de culte a fostu renunçiatu neconditiunatu la demnitatea de Archiepiscopu si Mitropolitu alu Romaniloru ortodocsi din Ungari'a si Transilvani'a, îndreptandu-se Inaltu Preasanti'a Sa. dupa sosirea sa la Carlovétiu cu unu actu de renunçiare si deadreptulu catra Venerabilulu nostru Consistoriu metropolitanu, si astfel noi Romanii dreptmaritori amu remasu éra fara Archiepiscopu si Mitropolitu.

Intr'adeveru Multu Stimatiloru D. deputati, aceste dese veduviri ale scaunului nostru archiepiscopescu si metropolitanu nu se pôte a nu ne insufă îngriji si seriozitate, pentru-că prin aceste dese veduviri, dupa natur'a lucruriloru si a omeniloru, multe întreprinderi necesarie si folositorie se intrerumpu si remanu cu totul neînfiintiate, Archiepi'a si Metropol'i'a năstra se împedeca in consolidarea loru, biseric'a năstra sufere si patimesce in înaintarea si prosperitatea ei. Dar îngrijierea si neliniscea năstra se domolesce indata ce gândimu că Dumnedieulu, care conduce universulu, îngrigesce si conduce si Archidiecese'a si Metropol'i'a năstra, elu tôte le întorce spre folosulu nostru, dupa cum dice Apostolu Pavelu catra ro-

mani (VIII. 28.) „Celoru ce iubescu pre Dumnedieulu, tôte li se lucréza spre bine.“ Numai si noi Representantii clerului si poporului din întréga Metropol'i'a se cautamu, ca la actulu celu momentuosu alu alegerei de archiepiscopu si Mitropolitu, ce ne stă înainte, sa fimu condusi de semtiulu datoriei, ce ni-o impunu santieni'a lucrului si gravitatea situatiunei, in care ne aflamu.

Deci noi la alegerea fitoriului nostru Archiepiscopu si Mitropolitu avemu se fimu însufletiti de cea mai buna întielegere, dragoste si incredere împrumutata, urmandu sfatului ce-lu dà santulu Apostolu Pavelu Filipseniloru candu graesce: Pliniti-mi bucuri'a mea ca un'a se gânditi, o dragoste se aveti, cu o voia se fiti, o întielegere se aveti, socotindu unulu pre altulu mai susu decâtu pe sine însusi. Noi la actulu celu importantu alu alegerei, ce ne stă înainte, avemu se fimu un'a pentru-că la acést'a alegere toti avemu unulu si acelasi scofu, un'a si aceasi tientiă, adevă înalta misiune si binele Archidiecesei si alu Mitropoliei năstre, prin urmare dela alegandulu nostru Archiepiscopu si Mitropolitu noi toti ceremu, ca elu se asigureze pacea dinlăintru si dinafara a bisericiei năstre, ca elu se pazéscă si se apere legalminte, dara cu statornicia si cu totu deadinsulu, bunulu dreptu, credinti'a stramosiéscă si autonomi'a bisericiei năstre recastigate cu atâtu amaru de sacrificii, sanctiunata pré gratiosu de Maiestatea Sa pré înduratulu nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosifu I-le si petrecuta in condic'a legiloru prin bunavointi'a înaltului corpu legiuitoriu alu scumpei năstre patrii. Dela Archiepiscopulu si Mitropolitulu, ce avemu se-lu alegemu, ceremu mai departe ca elu insocitu de ajutoriulu lui Dumnedieulu, si spriginitu de puternic'a conlucrare a reprezentantiloru clerului si poporului Mitropoliei năstre, întruniti mai alesu in congrese si sinode eparchiale se faca ca se resara sôrele culturai, moralitateri, religiositatier asupr'a credintiosiloru nostri din Ungari'a si Transilvani'a, noi toti in fine ceremu dela alegandulu capu bisericescu alu Mitropoliei năstre ca se puna adancu la inima cuvintele s. Apostolu Pavelu scrise catra Titu: Pastoresce turm'a lui Cristosu, nu ca si candu ai domni asupr'a ei, ci intru tóta rabdarea, blandeti'a si întieptiunea.

Multu stimatiloru d. Deputati! Actulu alegerei, ce ne stă înainte, este de mare însemnatate in viéti'a năstra si in viéti'a Archidiecesei si Mitropoliei năstre. In dilele aceste unu milionu si mai multu de siese sute de mii de credintiosi ai bisericiei năstre privescu la noi, Dumnedieulu depune acum in manele năstre sôrtea Archidiecesei si Mitropoliei năstre.

O! veniti dar se pasimu la alegere in cea mai buna întielegere si crestinescă întrunire, veniti se ne damu voturile năstre dupa cea mai buna cunoscentia de noi însine, si dupa o drépta orientare in afacerile năstre archidiececane si metropolitane, si Dumnedieulu parintiloru nostri prin santulu seu duhu se va pogori in midiloculu nostru, va lumină, ne va întări si ne va conduce ca se seversimu si acestu momentosu actu de alegere, ce ne stă înainte, spre mai mare lauda a numelui lui, spre înflorirea maicei năstre bisericiei, si spre fericirea tuturoru filorului ei. Aminu.

Prin acést'a dechiaru congresulu electoralu de deschisu.“

La acést'a cuventare din partea congresului raspunde Ilustritatea Sa D. *Branu de Lemeni* prin cuventarea ce urméza:

Ilustrissime domnule! Prea santite parinte Episcópe!

Petrunsi de cele multe adevéruri sante ce cuprinde cuventarea Ilustritateri Văstre, si miscati de parintescile invitari la actulu celu momentosu alu alegerei archiepiscopu-

copului si metropolitului nostru, mi-iau voie in urm'a onorificei insarcinari primite din partea prea stimatilor condeputati congresuali, a cercá a dá espressioni simtiemintelor de multiamire, simtiemintelor de acordu ce a produsu cuventarea Ilustritatei Vóstre in inimile nóstre a tuturor deputatilor congresuali! —

Asia este Ilustrisime, in restempu scurtu, abiá preste unu anu de dile ne aflamu de presinte pentru a dóu'a óra intruniti intru acésta santa Casa pentru alegerea archiepiscopului si metropolitu romanilor de religiunea gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a; nu multu inainte de ast'a in caus'a tempuriei repausari a marelui archiepiscopu si metropolitu Andreiu, éra acum din caus'a trecerei archiepiscopului si metropolitului nostru Procopiu Ivacicovicu ca atare la ierarchi'a serbéscá; — in privinti'a acést'a, — in considerarea impregiarilor extraordinari suntemu de acordu cu Venerabilulu Consistoriu metropolitanu, care renunciaréa fostului nostru archiepiscopu si metropolitu Ivacicovicu o a privitu de fapta complinita si a dechiaratu scaunulu archiepiscopului si metropolitului nostru de vacantu. —

Aceste veduviri dese a scaunului nostru archiepiscopescu si metropolitanu, — asia este, sguduie, conturba cursulu agendelor, in sa privindu noi aceste evenimente ca nisce dispositiuni ale provedintiei le primimu cu supunere crestinésca ca pre nisce viue dovedi despre precari'a sórte a combinatiunilor omenesci, despre desiertatiunea gloriei lumesci si ca nisce ocaziuni de a ne deprinde efectivminte intru exercitiulu drepturilor nóstre constitutiunali bisericesci; — misiunea si datori'a nóstra atátu de sublima câtu si de grava este asia dara si a întregi scaunulu vacantu, a alege unu archiepiscopu si metropolitu alu romanilor de religiunea gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a; — procedendu spre acestu scopu inaltu cu inima sincera, cu cunoscintia curata, in contielegere si solidaritate, precum ne impune si pretinde acést'a santieni'a causei, — si déca vomu considerá, cumea la tóte popórele si cele mai civilisate este devis'a inaintarei culturai, déca vomu considerá starea cea remasa indereptu a credintiosilor nostri, a clerului si poporului, a bisericiloru si scóleloru nóstre in adeveru ne vomu convinge si mai de aprópe despre detori'a nóstra cea santa de a purcede la actulu alegerei in contielegere si harmonie, — avendu cu totii, unulu si acelasi scopu, scopulu de a cautá si aflá si alege de capu alu administratiunei nóstre bisericesci, alu Ierarchiei nóstre dreptu credintióse din Ungari'a si Transilvani'a pre acelu barbatu meritatu de bisericica si de scóla, care simtiendu in inim'a sa cuvintele mantuitoriului nostru Isusu Cristosu, care dice: „fiti deseversiti precum tatalu vostru din ceriu este deseversitu,“ si éراسي: „mergeti invetiati tóte limbele botezandu etc.“, — se-si cunósca de cea mai santa datoria a chiamarei sale celei inalte si grele a inaintá caus'a invetiamentului popularu, a spriginí, a ajuta, a sustiené si a aperi instituttele nóstre de invetiamentu cu caracteru confesionalu, de ori si ce categoria, — a se ingrigi de inaintarea culturai clerului amesuratu spiritului tempului, si acést'a cu tota ocaziunea atátu in consistoriulu archidiecesanu si metropolitanu, câtu si in sínódele si congresele nóstre natiunali bisericesci, ingrigindu sub insusi a sa grea raspundere a se esecutá cu tóta acurateti'a decisiunile si statoririle acelor'a, fiindu cultur'a unic'a garantia a natiunitatii si bunej stari materiali, precum in deobste asia si a credintiosilor nostri, clerului si poporului nostru gr. or.; misiunea si datori'a nóstra este a alege de Archiepiscopu si Metropolitu, — mai incolo — pre acelu barbatu, care avendu in inim'a sa cuvintele Mantuitoriului nostru Isusu Cristosu care dice: „asia se luminedie fap-

tele vóstre cele bune inaintea ómeniloru ca vedindu faptele vóstre cele bune se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri,“ si éراسي: „voi sunteti lumin'a lumei“ etc., „voi sunteti sarea pamentului“ etc., — se fia insusi mecenatele culturai, propagatoriulu luminei, — se fia insusi esemplu viu de crestinu bunu, de adeveratu invetiaceleu si urmatoriu alu lui Cristosu: „intru aceea ve ve-ti cunósce cá sunteti ucenicii mei, déca ve-ti avea dragoste între voi“ dice mantuitoriulu prin rostulu Evangelistului — se fia insusi parinte bunu, cu dragoste crestinésca catra cleru si poporu, — se staruésca din tóte puterile cu cuventulu si cu fapt'a a sustiené religiositatea, credinti'a cea adéverata stramosiésca in tóta curatieni'a si integritatea sa; a goní, a combate vitiulu, a spriginí si a inaintá virtutea, a staruí mai incolo si a priveghia pentru sustienerea si crescerea moralitatiei, desradecinarea si sterpirea coruptiunei ce amenintia cu totala derapanare societatea umana!

Acést'a este Ilustrisime Dle! si Présantite Parinte Episcópe! ceea ce cere si astépta neconditionatu clerulu si poporulu romanu gr. or. dintru adenculu inimei sale dela Archiepiscopulu si Metropolitu seu — cáci asia si numai asia ne vomu puté aperi, sustiené si asecurá asiedimintele cele folositorie, autonomi'a limbei si natiunitatea santei nóstre bisericic gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a, in impregiarile, in pusetiunea, in care ne aflamu, si pre care cu totu dreptulu o numiti: „grava“; ca se aflamu deci pre acelu barbatu, care se aiba calitatile recerute, taria de caracteru crestinescu, credintia si dragoste adeveratu activa, tactica si energia urmandu intru tóte principiulu dreptatei, ca se aflamu pre acelu barbatu care se voiésca si se póta satisface datorintieloru chie-marei sale, se póta si se voiésca a corespunde trebuintiei, pretensiunei si asteptarei celei drepte aceloru unu milionu si siese sute de mii de credintiosi ai bisericiei nóstre gr. or. din Ungari'a si Transilvania spre care scopu i va fi totu-deun'a asiguratulu totu spriginulu si ajutoriulu din partea clerului si poporului nostru, a tuturor romanilor gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a pre cale constitutionale in congresele nóstre natiunali bisericesci, ca se nimerimu pre acelu barbatu — invocamu intru ajutoriulu nostru darulu duhului santu, si cu inima curata, in fric'a lui Ddieu, avendu numai chiaru binele si prosperarea bisericiei, scóleloru si credintiosilor nostri inaintea ochiloru, cu unu cugetu, in dragoste si armonia — urmandu invitatiunei Ilustritatei vóstre pasimu la actulu alegerei de Archiepiscopu si Metropolitu cu acea firma sperantia, in acea credintia puternica, cá Dumnedieulu parintiloru nostri prin duhulu seu celu santu ne va lumina, ne va areta, pre unsulu seu, — si asia sub intiept'a conducere a Venerabilului Presidiu ne va succede a indepliní acestu actu momentósu spre marirea numelui lui Ddieu, spre iuflorirea bisericiei si prosperarea scóleloru nostre confesionali, spre inaintarea in cultura si buna stare materiala a clerului si poporului nostru romanu. — In acést'a credintia si sperantia incheiu cu acele cuvinte odihnitorie ale Mantuitoriului ce dice: „Eu sum cu voi, si nimenea in protiv'a vóstra.“ Amin.

Préonoratu Cleru Romanu!

Fórte pucini vor fi dintre DVóstre préonorati confrati, carii in viéti'a pastoiriei sufletelor se nu fi-ti esperiatu lips'a unei „Concordantie biblice,“ cáci ca esemplu se aducu inainte numai acea giurstars: cá confratii precoti adeseori pentru a aflá câte unu versu din S. Scriptura trebue se resfoiasca séu toti evangelistii séu mai multe epistole, si de câte ori insedaru, apoi prelucrarea contiuneloru*) fora concordantia e unu lucru fórte greu si pentru poporulu nostru nepracticavoru; cáci trebue se marturisimu cá pre poporulu nostru — care din darulu lai Domnedieu

*) predicelelu.

au pastratu credinti'a cea adeverata numai cu adeverurile scóse din S. Scriptura lu-potemu luminá cu efeptu bunu, càci cumu ne invétia S. Apostolu Pavelu: „*Viu si lucratoriu este cuventulu lui Domnedieu si mai ascutitu decátu tóta sabi'a ascutita de amin-dóue partile si strabate pan'la despartirea sufletului si a mintei, si e judecatoriulu cugeteloru si a ganduriloru inimei;*“ Evr. 4. 12, si fórté pucinu 'lu petrunde predic'a disa exabrupto; — acestor'a a voitu a sucurge subscrisulu candu inca in anulu 1871 s'a defiermuritu la prelucrarea unei „**Concordantie biblice reale**“ carea cu ajutoriulu lui Domnedieu a finit'o si randuit'o incátu in tóta or'a se pôte dá sub tipariu.

Noi romanii pan'acuma n'avemu neci unu feliu de concordantia, cei mai multi*) ne-amu folositu pentru aflarea cutarui textu scripturalu cu concordantie latinesci, care in sa parte cà-su defeptuóse si nu corespundu lipseloru clerului romanu, parte numai ne indruméza la câte unu versu scripturalu, care trebue selu cercamu in S. Scriptura (daca o avemu) càci dorere acésta carte santa lipsese in fórté multe parochie romanesce. Dara pana in anii trecuti neci apusenii n'au avutu ceva concordantia bine randuita, panace in Parisu parintele Carolu Mazeronu a compusu concordantia sa biblica reale, pe care au lucratu in restimpu de 30 ani — in acésta concordantia biblica deosebibile materie scripturali suntu culese la olalta asia ca d. e. voindu cineva a contioná despre elemosina (milostenia) va aflá sub acestu titlu tóte sentintiele din testamentulu vechiu si nou sunatorie despre acestu obiectu, acésta concordantia laudata si prin episcopulu de Orleans Dupanloup adi e deja prelucrata in mai multe limbi europene.

Pe bas'a acesteia a prelucratu si subscrisulu „**Concordantia biblica reale**“ „*séu locuri scripturali in ordinea alfabetica a materiiloru diverse*“ in limb'a romana, carea cuprinde in sine la 500 de obiecte puse in ordulu alfabeticu d. e. cu litera A, abdicere, abnegare de sine, adeveru, adorare, adulteriu, agricultura, alegere, aluatu, amaratiune, ambitiune, amicitia, amoru, angeru, angeru reu, inima, antichristi, aparatoriu, apasare . . . . si asia mai incolo tóte materiile morale si dogmatiche privitórie catra Domnedieu, deaprópele si noi insine, precum si tóte materiile despre virtuti si pecate, in care langa fiacare versu e espusu si locul unde se afla acel'a in S. Scriptura, cum acea se pôte vede in esemplulu mai diosu reprodu.**)

Aici amu de a insemná: cumca in prelucrarea acestui opu m'am folositu de S. Biblia strapusa romanesce la Blasiu in a 1795 sub fericitul episcopu Bobu, neschimbandu din aceea nemica, éra unde au fostu lipsa de a se esplicá intielesulu vre unui versu, aceea in totu locul e espusu intre parantese langa textulu originalu.

In firm'a convictiune dar cumca cu edarea opului „**Concordantie biblice**“ voiu face unu mare folosu Préonoratului Cleru romanu, — care cu densulu se va poté tolosi atátu la prelucrarea opuriloru bisericesci, — câtu mai inadinsu la prelucrarea contiuneloru, nefindu necesitatu a resfoi câte pentru unu versu tóta scriptura — vinu a publicá acésta cóla de prenumeratiune la opulu mai susu intitulatu, care va cuprinde in sine in tipariu la 40—45 cole si déca va aflá partinirea Préonoratului Cleru romanu si voiu fi norocosu a dobandi atátia prenumeranti câtu se mi-se asigure spesele tipariului câtu de curundu se va si tipari.

Prenumeratiunea la „**Concordantia biblica reale**“ me rogu a face la autorulu subinsemnatu pan la ultim'a lunei lui Ianuariu anulu 1875. — pretiulu unui esemplariu din acestu opu voluminosu — in sperare cà va fi partinitu de Préonoratulu Cleru romanu — pentru prenumeranti se defige numai la 3 fl. v. a., care suma nu se cere anticipative ci postcipative dupa primirea opului, éra pentru neprenumeranti va costá 4. fl. v. a.

Cu tóta stim'a me rogu dara de Préonoratulu Cleru romanu ca se binevoiesca a partini acestu opu, la care subscrisulu nu dorescu altu ceva decátu se aiba atátia prenumeranti in câtu acel'a se se póta tipari, si acést'a-mi-va fi destula renumeratiune pentru ostenelele multe de trei ani.

Dupa care insemnandu inca, cà opulu desamintitu a dobandita si aprobarea Preaveneratului Ordinariatu Gherlanu, me rogu de P. O. Domni colectanti si M. On. Domni protopopi carii voru binevoi a primi asupra-si acésta sarcina, ca cólele de prenumeratiune, ori umplute ori ba se mi-le retramita pan'la tempulu susu defiptu.

Recomandandu-ne bunavointiei si partinirei Préonoratului Cleru romanu remanu.

Gherl'a in Octobrie 1874.

Titu Budu.

Concipientu episcopescu si ases. consis.

*) dintre preotii romani greco-catholici.

Red.

**) Testurile scripturali vorbescu despre elemosina, in sa lips'a de spatiu nu le potemu publicá.

Red.

Nr. 1757. Plen.

CONCURSU.

3

In legatura cu publicatiunea presidiala Nr. 1226. Bis. facuta in Nrii 41. 42. si 43. ai Luminei, se prolongesce terminulu de concursu pentru catedr'a profesoralá dela institutulu clericalu din Aradu pana la 15. Noembre vechiu a. c. — Recurintii au a produce aicia testimoniulu despre absolvitele 8 clase gimnasiali, precumu si testimoniulu de calificatiune din sciintiele teologice, totuodata a-si documentá aplicarea dupa absolvirea studiiloru. Salarulu e 800 fl. si dupa impregiurari cuartiru liberu.

Aradu 7. Octobrie 1874.

Consistoriulu eparch.
gr. or. din Aradu.

CONCURSU.

3

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Bochi'a, inspectoratulu Beliiului cottulu Biharii se deschide concursu pana in 20 Octomvre v. a. c. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele suntu: a,) in bani, 18 fiorini; b,) in naturale 12 cubule jumetate gráu, jumetate cucurudiu; c,) fenu 90 portióne; d,) lemne 6 orgii e,) cuartiru liberu cu gradina, si stólele cantoralu.

Doritorii de a fi alesi au a-si tramite recursele loru comitetului parochialu adresate la oficiulu inspectoratulu in Beliu pana la 20 Octomvre v. a. c. —

Bochi'a, 4 Octomvre v. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Ioanu Capitanu, insp. scol.

CONCURSU

3

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comunitatea Labasintiuu prottulu Lipovei se deschide concursu pana in 8 Noembre a. c. s. v.

Emolumintele suntu: a,) in bani gat'a 84 fl. v. a. b,) 24 meti gráu si 24 cucurudiu c,) 80 fnt. sare d,) 80 fnt. clisa e,) 15 fnt. lumini. f,) 12 stangeni de lemne. g,) 4 jugere livada. h,) cuartiru liberu si gradina.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu se aviséza recursorile loru instruate dupa intielesulu celoru prescise si adresate comitetului parochialu se le astérna la terminulu susuamintitu domnului inspectoru cercualu de scóle in Cuvesdia, post'a ult. Temes-Bresztovatz.

Labasintiu in 27 Septem. 1874.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Iosifu Iorgovoiu m. p. inspect. cerc. de scól.

CONCURSU

3

Se escrie concursu pentru parochie vacante din protop. Vilagos; si anume:

1. Agrisiu cu carea este inpreunatu emolumentulu: 1. Sesia pamentu si unu fondu intravilanu, dela 180 casi atátea mesuri cucuruзу, si stólele usuate.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a reproduce testimoniulu cà a absolvitu 8 clase gimnasiali si suntu bine-meritati pe tere-nulu bisericescu si scolariu; cei santiti voru avea antaetate.

Déca capelanulu de acum n'aru reesi alesu, in 3 ani are a capetá diametate din beneficiulu amintitu. Alegerea va fi la 27 cur. —

2. Ternova cu 1 sesia pamentu, dela 100 case una, ér dela 120. casi câte 1/2 mesura bucate si stólele usuate. —

Recurrentii debue se arate cà au finitu 4 clase gim. séu déca e preotu se reproduca atestatu despre purtarea sa morala de pana acum. Alegerea va fi la 2. Noemb. a. c.

Cei carii voru aspirá dupa vre una din aceste parochii, au ase pesentá in vre o Dumineca séu serbatore in bisericu si a cantá séu a tiene cuventare; éra recursele se si le tramita la protop. tractu-alu.

Datu in Agrisiu si Ternova la 6. Oct. 1874.

Comitetele parochiali,

Cu scirea mea G. Vasileviciu, protop. Vilagosului.